

brezplačni izvod | letnik 3, številka 4

DECEMBER 2012

Modri Jan

revija za spoznavanje in ohranjanje narave

od 4 do 12 let

11

Kazalo

Predstavljamo

DOM	4
ENERGIJSKO VARČNE HIŠE	6
KAKO PRIDE ELEKTRIKA V NAŠ DOM?	8
HE KRŠKO	10

Bodi moder

PRIDELAJMO MANJ ODPADKOV	12
--------------------------	----

Spoznaj naravo

VRT POZIMI	14
BOŽIČNA ZVEZDA	16
PES	18
ZAVETIŠČE ZA ŽIVALI	20

V Sloveniji in po svetu

ARHITEKT/KA	22
TIPI SLOVENSKE KMEČKE HIŠE	24
GRELANDIJA	28

Bralni kotiček

STRIP	30
PESEM MODRI JAN	31
PACKA RIJA – SMETKA RIJA	32

Na obisku

ANA IN EDITA, PROSTOVOLJKI	34
INTERVJU Z MAJO KEUC	36

Razmišljaj in ustvarjaj

IZDELAJ OKRASNE SNEŽINKE	38
PISMA ZA MODREGA JANA	40
MODRI KVIZ	43

MODRO ZA UČITELJE

EKOPROJEKT 3	44
USTVARJALNA ZIMA	45
ODLOČUJ: E-TRANSFORMER	46

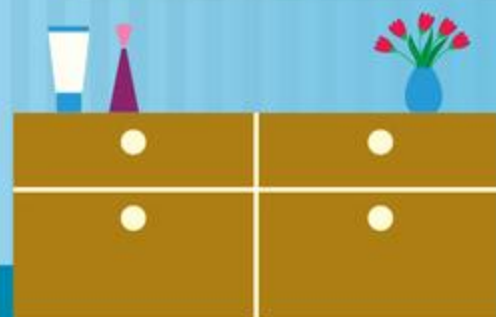
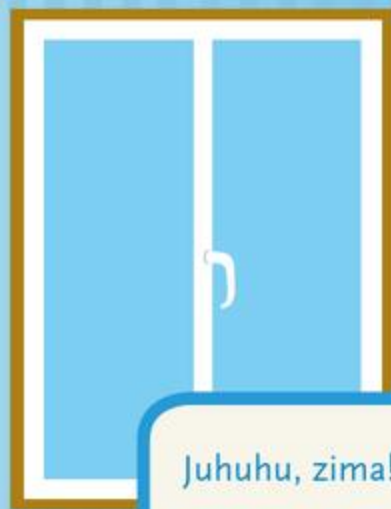
MODRO ZA STARŠE

ZAVOD PET	48
-----------	----

Juhuhu, zima!

Se že veseliš snega in smučanja? Sankanja? In snega? Praznikov? In snega? Daril? In snega? Šalo na stran, še veliko drugega bova počela v tej številki. Na primer, odkrivala kakšne vrste domov poznamo, kaj so zavetišča za živali, kakšna je varčna hiša, kako pridelati čim manj odpadkov in tudi kako okrasiti sobico za prihajajoče praznike.

Super se bova zabavala do naslednje številke, ki izide 6. 3. 2013. Pa srečno v novo leto!

Povsod je lepo, a doma je najlepše!

Ta pregovor še kako drži! Vsak se najlepše in najbolj sproščeno počuti prav v svojem domu. Pa veš, zakaj? Ker dom ni samo prostor, kjer prebivaš, ampak ker tam zares živiš.

Ker sta tam tudi mamica in očka in tvoj hišni ljubljencek, ki te vedno z navdušenjem pričaka, ker je tvoja soba v tvojih najljubših barvah, ker te v nedeljo prebudi

vonj po tvojem najljubšem pecivu in še bi lahko našteval.

Nekoč so ljudje iskali prebivališče za zaščito pred mrazom, nevihtami in nevarnimi živalmi. Uredili so si ga v jami, v zemlji ali v votlini. Kasneje so začeli graditi objekte, njihov videz in materiali, iz katerih so bili zgrajeni, pa so se skozi stoletja spreminjali. Za to so zaslužni arhitekti in gradbeniki.

Energijsko varčne hiše

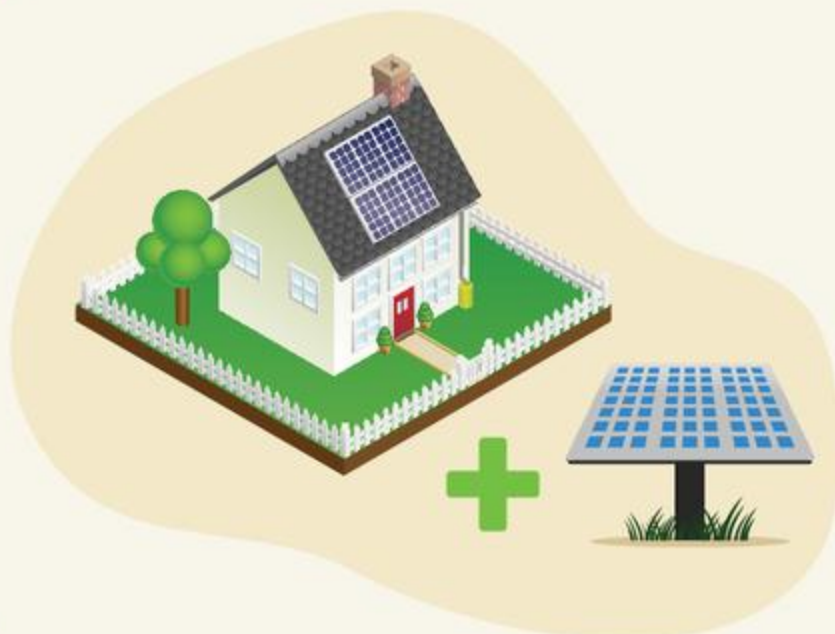
Pri gradnji hiše je, za njene bodoče prebivalce in za okolje, zelo pomembno, da je energijsko varčna. Kakšna? Takšna, ki za ogrevanje prostorov in tople vode, za delovanje gospodinjskih aparatov in osvetlitev porabi zelo malo ali celo nič energije. Torej varčuje z energijo.

Če zgradimo takšno hišo, naredimo nekaj dobrega za planet.

Pa še položnice so nižje!

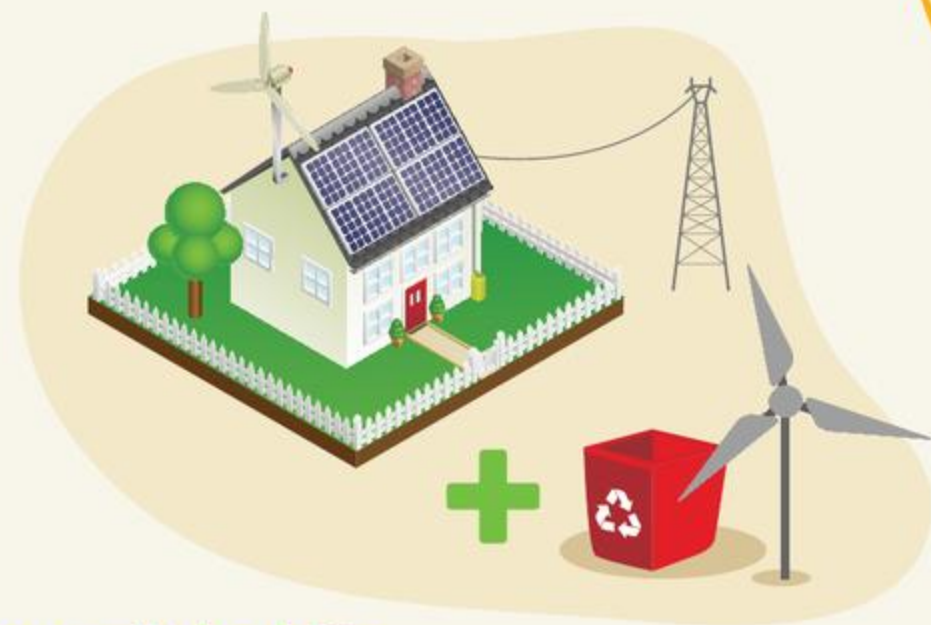
Poznamo več vrst energijsko varčnih hiš. Vsem je skupno to, da imajo super toplotno izolacijo, energijsko varčna okna in da uporabljajo obnovljive vire energije.

In v čem se razlikujejo?

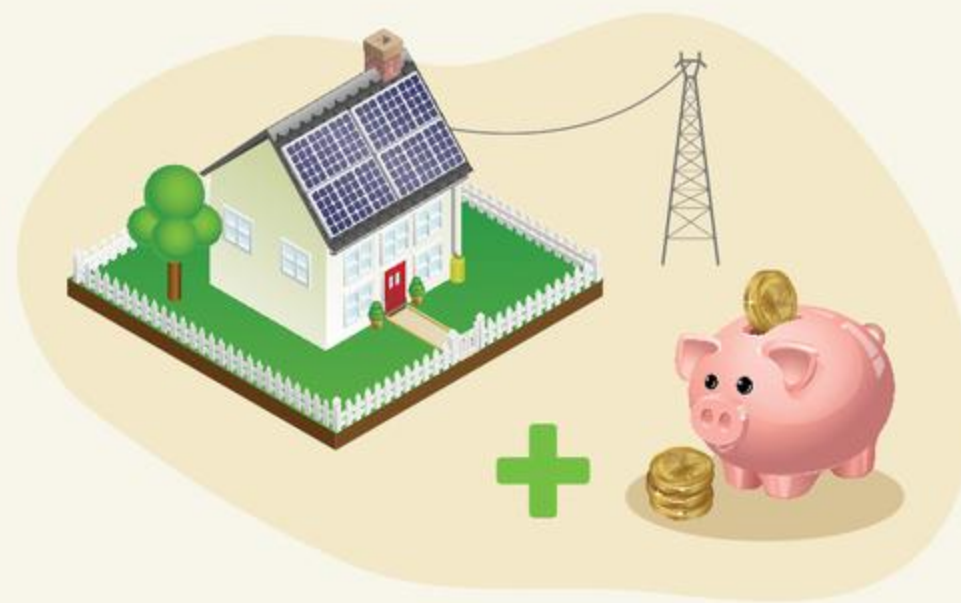
Pasivna hiša

ima značilno arhitekturo, ki ji omogoča, da čim bolj izkorišča sončno energijo. Vso potrebno energijo pridobi s sončnimi celicami in tako, da svež zrak, ki vstopa v hišo ogreje s toplim zrakom, ki gre iz nje. Zato za ogrevanje ne potrebuje peči in radiatorjev.

Ničenergijska hiša

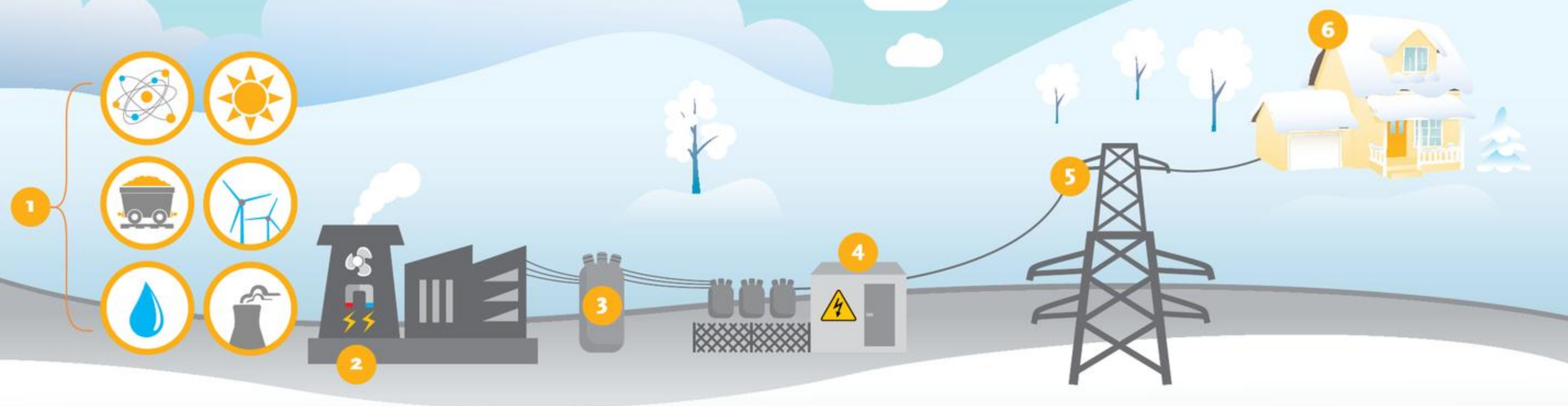
vso energijo proizvaja kar sama. V poletnih mesecih zbira sončno energijo in jo shranjuje v javni sistem, pozimi pa jo iz njega črpa. Takšna hiša ima le najbolj varčne električne naprave, elektriko pridobiva tudi z vetrom, nadzoruje prezračevanje, varčuje s pitno vodo in ima vgrajen sistem za ločevanje in recikliranje odpadkov.

Plusenergijska hiša

pri izkoriščanju sončne energije ustvarja tako veliko energije, da jo lahko odvaža še v javno električno omrežje. Kot neke vrste zasebna elektrarna. Zato njeni lastniki dobijo tudi plačilo.

Kako pride elektrika v naš dom?

- 1** Različne elektrarne poganjajo različni viri energije. Termoelektrarno poganjajo fosilna goriva, nuklearno jedrska in hidroelektrarno voda. Za proizvodnjo elektrike se uporablja tudi moč sonca, sila vetra in sila pare.
- 2** Elektrarna je neke vrste tovarna. V njej iz energije obnovljivih ali neobnovljivih virov proizvajajo električno energijo. Pri tem jim pomagajo stroji.
- 3** Električni tok prehaja prek žic do transformatorja za dvigovanje napetosti. Tu se napetost zelo poveča, tudi do 756.000 voltov, da lahko prepotuje dolge razdalje.

- 4** Električni tok nato po električnih vodih potuje do transformatorske postaje, kjer se napetost zniža na od 2.000 do 13.000 voltov.
- 5** Nato gre električni tok do distribucijskega transformatorja. Tu se napetost zniža na končnih 240 voltov.
- 6** In že je elektrika v električni omarici tvojega doma. Iz nje se napetost prek električne napeljave v hiši prenaša do luči, televizije, štedilnika in ostalih porabnikov električne energije.

Predstavljamo

HE Krško

Strojnična
zgradba

Prelivna
polja

Shranjevanje
vode ponoči

Na spodnji Savi so štiri od načrtovanih šestih hidroelektrarn. Ena od njih je HE Krško.

HE Krško je pretočno-akumulacijskega tipa. Sliši se zapleteno, vendar to pomeni le, da je kombinacija pretočne in akumulacijske hidroelektrarne. Za pregrado ima manjše jezero, ki omogoča shranjevanje vode ponoči, ko potrebujemo manj električne energije, ter porabo vode podnevi, ko je potrebujemo več.

Izgradnja te hidroelektrarne je bila veliko bolj zahtevna od gradnje ostalih. Ker je bila dolina ozka, levi breg nedostopen, prostor za ureditev gradbišča pa omejen, so jo morali graditi na obeh bregovih reke Save. Tako so na levem bregu štiri prelivna polja in levoobrežni nasip, v jami na desnem bregu pa je peto prelivno polje in strojnična zgradba.

HE Krško je polno avtomatizirana – obratuje brez posadke, daljinsko jo upravljajo iz centra vodenja.

Ob njej naj bi uredili tudi ribje steze, kanale ter bivališča za živali in gnezdišča ptic.

Pridelajmo manj odpadkov

Saj veš, kaj je odpadek – tisto, kar po uporabi odvržemo. Na primer steklo, plastenke, premajhna oblačila in pokvarjeno hrano. S tem onesnažujemo okolje in negativno vplivamo na ljudi in živali. Potem pa znova izkoriščamo dragocene naravne vire, da bi izdelali nove stvari.

Rešitev je preprosta: zmanjšati je treba število odpadkov. Poglej, kako!

Ločuj že v trgovini

Po nakupih se odpravi z vrečko iz blaga. Kupuj izdelke, pakirane v embalažo, ki jo lahko ponovno napolniš.

Ločuj doma

V posebne koše vsak dan odlagaj biološke odpadke, steklo, papir in embalažo in jih zloži ali stisni, da bodo zavzeli čim manj prostora.

Naredi kompost

Če živiš v hiši, lahko na vrtu kompostiraš organske odpadke in dobiš odlično in povsem naravno gnojilo za vrt.

Previdno z nevarnimi odpadki

Vse, kar ima na embalaži simbol za nevarne snovi (baterije, deodorant v spreju, zdravila ...), odnesi na temu namenjeno zbirno mesto. Baterije in žarnice sprejemajo tudi v trgovinah s tehničnim materialom, zdravila pa v lekarnah.

Redno preverjaj hladilnik

Pazi, da se živila ne pokvarijo, in pravočasno pojey hrano. Tako prihraniš denar za nakup nove in zmanjšaš količino bioloških odpadkov.

Česar ne potrebuješ – podari

Premajhna oblačila, igrače, s katerimi se ne igraš več, rolerje ali smuči, ki jih je tvoja noga že prerasla, odeje, ki jih ne potrebuješ več, podari. Mlajšim prijateljem, otrokom iz bližnjega vrtca, materinskemu domu ali zavetišču za živali.

Boljši trg

S prijatelji organizirajte izmenjavo stvari, ki jih ne potrebujete več. Prinesite rabljene igrače in knjige in si jih zamenjajte med sabo. Tako podariš in hkrati dobiš.

Ponovna uporaba

Poskusi stvari uporabiti še za kaj drugega, namesto da jih takoj vržeš proč. Na primer: škatlo za čevlje lahko oblepiš z barvastim papirjem in v njej shranjuješ igrače, steklen lonček za marmelado pa lahko uporabiš kot stojalo za barvice.

Ali veš?

Če bi smeti odvrkli pred hišo, bi se v enem letu okrog nje nabralo za dve toni odpadkov.

Vrt pozimi

Če misliš, da se pozimi na vrtu nič ne dogaja, se pošteno motiš. Zemlja počiva, da bo spomladi zopet rodovitna, ter čebulice in gomolje, ki čakajo na toplejše čase, varuje pred mrazom.

Solata

Radič

Špinača

Brstični ohrov

Rastline, zemljo in živali v njej pred zimo varuje sneg. Kot topla odeja skrbi za to, da se temperatura tal ne zniža preveč. Še eno pomembno nalogo ima sneg: varuje pred premočnim izhlapevanjem vode, zaradi česar bi se rastline izsušile.

Nekaj zelenjave pa vendarle uspeva na vrtu tudi pozimi, le zaščititi jo je treba z zaščitno kopreno. Tako uspevajo zimska solata, radič in špinača, brstični ohrov pa ima najboljši okus, če premrzne pod snežno odejo.

Vidiš, ni razloga za skrb, kaj bomo jedli pozimi. Zagotovo so tvoji starši pravočasno poskrbeli tudi za ozimnico.

Lahko pa predlagaš, da si uredite manjši vrtiček kar v stanovanju! Tako boste imeli sveža zelišča in nekaj zelenjave vedno pri roki. Si predstavljaš vabljive rdeče paradižničke v loncu v svoji sobi?

Božična zvezda

Ali veš, katera rastlina najlepše okraši dom v času praznikov? Tista z velikimi rdečimi listi. Imenujemo jo božična zvezda ali božičnica.

Prihaja iz Mehike. Legenda pripoveduje o revni deklici, ki je šla na božični večer v cerkev. Po poti je jokala, saj je bila brez darila, ki bi ga položila na oltar. Kar naenkrat pa je zagledala angela, ki ji je rekel, naj nabere plevel ob poti. In zgodil se je čudež: šopek plevela se je nenadoma razvil v žareče rdeče cvetje.

Če doma še nimate božične zvezde, kar hitro po nakupih, saj cveti le v zimskih mesecih. Kupiš jo lahko v vsaki cvetličarni, pozoren bodi le, da ima rastlina zdrave in sveže liste. Skrbeti zanjo ni težko – pazi, da ne bo na prepihu, 1x na teden jo zalij in nato odlij vodo iz podstavka, saj ne mara »mokrih nogic«.

Pes

Kdo je človekov najboljši prijatelj? Pes! Velik, majhen, kosmat ali brez dlak, čisto vseeno. Vsak pes je vedno vesel svojega gospodarja, odlično zna tolažiti, vedno je pripravljen za igro in opozarja na nevarnost.

Imaš tudi ti doma svojega kužka? Če ga imaš, potem veš, da je skrb za psa velika odgovornost in da samo igranje in crkljanje nista dovolj.

Če si psa zelo želiš, a vseeno nimaš te možnosti, ne skrbi – sosed bo zagotovo vesel, če boš njegovega psa odpeljal na sprehod, pa tudi psi v zavetišču bi bili veseli tvoje družbe.

za psa:

- Naučiš se skrbeti za živo bitje.
- Znaš organizirati svoj čas.
- Redno se rekreiraš, saj moraš vsaj 2x dnevno kužka odpeljati na daljši sprehod.
- Bolj si odporen na prehlade, ker si veliko na svežem zraku.
- Vedno imaš družbo za igro.

za psa:

- Vsakodnevno krtačenje dlake, čiščenje tačk po sprehodu, čiščenje zob ...
- Jutranje vstajanje.
- Sprehajanje v mrazu in slabem vremenu.
- Učenje reda in navajanje na čistočo.
- Veliko denarja za veterinarja in hrano.

Sporazumevanje

Pes se sporazumeva glasovno s cviljenjem, lajanjem, tuljenjem in renčanjem ter telesno z držo repa, ušes in dlake.

Dlaka:

Naježena po celem hrbtu = pes se želi pokazati večjega, močnejšega.
Pokončno dvignjena pri lopaticah = samozavest.
Dvignjena pri repu = podrejanje.

Rep:

Povešen = strah.
Sproščeno mahanje = veselje.

Ušesa:

Obrnjena naprej = zanimanje.
Obrnjena nazaj = strah, podrejenost.

Analni žlezi:

Vonj urina in iztrebkov = podatki o starosti, spolu, razpoloženju psa.

Ali veš?

- Domači pes se je razvil iz skupine volkov, udomačenih pred približno 15.000 leti.
- Povprečno inteligenten pes pozna okrog 200 besed.
- Pasji kakec prenaša bolezni, zato je treba za svojim psom vedno počistiti.
- Druženje z živalmi povzroči izločanje hormonov sreče, ki so naravno sredstvo proti bolečini.
- Če hočeš pasjega mladička naučiti nekaj novega, boš to najlažje dosegel s priboljški.
- Do težav med psi in mačkami prihaja zaradi različne telesne govorce: dvignjen rep pri mački izraža dobrodošlico, pri psu pa grožnjo.

Zavetišče za živali

Kot že samo ime pove, je to prostor, ki nudi zavetje izgubljenim, zavrženim, najdenim in trpinčenim živalim. V zavetišču se znajdejo iz različnih razlogov, vendar si prav vse zaslužijo ljubezen.

Največ je psov in muck, najdejo pa se tudi živali s kljunčki in velikimi sprednjimi zobki. V zavetišču živali dobijo zdravniško oskrbo, nego in veliko dodatne

pozornosti strokovnjakov in prostovoljcev. Ker jih je iz dneva v dan več, lahko ostanejo v zavetišču samo začasno. Zato so skrbni posvojitelji vedno dobrodošli.

Kako lahko pomagaš živalim v zavetišču?

- S sprehajanjem psov: veseli bodo družbe in gibanja.
- Tako, da podariš tople odeje: zimske noči so mrzle.
- Z denarnimi prispevki: s sošolci lahko organizirate sejem vaših izdelkov ali uprizorite lutkovno predstavo z dobrodelnim namenom.
- S posvojitvijo živali: o tem se morate v družini resno pogovoriti in pretehtati, če imate dovolj časa, prostora, volje in denarja za novega družinskega člana.

Arhitekt/ka

Arhitekt arhitektira.

Ne, seveda ne. Arhitekt dela načrte za gradnjo hiš, trgovin, šol, bolnišnic, poslovnih in drugih zgradb, stanovanjskih naselij, spomenikov, mostov in še kaj bi se našlo. Lahko pa naredi načrt za spremembo stare stavbe in jo spremeni v moderno lepotic.

Ali veš?

- Arhitekti lahko načrtujejo tudi okolico hiš in parke. Imenujemo jih krajinski arhitekti.
- Za opremo stanovanja poskrbijo arhitekti za notranje oblikovanje.

Ni dovolj, da arhitekt dokonča šolanje na Fakulteti za arhitekturo, da je razgledan, natančen, da pozna gradbene materiale in njihovo uporabno vrednost. Zelo pomembno je tudi, da ima čut za estetiko. Arhitektura je namreč zmes znanosti in umetnosti.

Poznaš kakšnega slavnega arhitekta? Zagotovo si že slišal za Leonarda da Vinci in Michelangela? Svetovno znan je tudi slovenski arhitekt Jože Plečnik. Njegove so ljubljanske Žale in tržnica pod Ljubljanskim gradom.

Vsi so veliko potovali in delali tudi v tujini. Potovanja po tujih deželah so nedvomno dobra stran tega poklica.

Poimenovanje »arhitekt« izhaja iz grške besede arkhitekton, ki pomeni »glavni graditelj«. V antični dobi je imel arhitekt res popoln nadzor nad vsemi vidiki gradnje – od ideje, do nabave kamnov.

Danes arhitekt sodeluje z veliko ljudmi – z gradbenimi statiki, strojnimi in elektro inženirji, gradbeniki, nadzorniki, pravniki in seveda naročniki. Njegovo delo zajema vse od priprave načrta, do nadziranja kakovosti del na gradbišču.

Tipi slovenske kmečke hiše

Saj veš, kako zelo raznolika je Slovenija, kajne? Ima morje, visoke gore in tudi nižino. Zato so tudi naši predniki v različnih pokrajinah gradili različne hiše. Take, da so zdržale nizke temperature, sneg ali burjo. Jih poznaš? Poglejva tri najbolj značilne!

Vir: dedi.si, Romanska hiša © 2010, Eva Batista, Osebni arhiv Eve Batista

Sredozemska hiša

Na Krasu in v Istri domuje sredozemska hiša. Zgrajena je iz značilnega kamna in pokrita s skrlami. Na oknih so polkna, ki ščitijo pred vetrom in močnim soncem. Značilna za sredozemsko hišo je kuhinja z velikim ognjiščem in krušno pečjo, štirna, ker pogosto primanjkuje vode, in borjač okrog hiše.

Slovarček

- **Skrle** – tanke kamnite plošče
- **Štirna** – tu se zbira kapnica, ki priteče po kamnitih žlebovih
- **Borjač** – visok dvoriščni zid, ki brani pred burjo

Vir: dedi.si, Pocarjeva domačija © 2009, Jože A. Mihelič, vir: Triglavski narodni park

Alpska hiša

Našel jo boš na Gorenjskem in Koroškem. Običajno ima v pritličju zidan hlev za živino, v nadstropju pa lesen senik in bivalne prostore. Krita je s slamo in z lesenimi skodlami. Značilna zanjo je črna kuhinja, z nabožnimi liki poslikana fasada, čumnata, kjer ponoči spijo dekle, rezljana ganka ter čebelnjak in kozolec.

Slovarček

- **Skodle** – klane macesnove deske
- **Gank** – rezljana balkonska ograja
- **Čumnata** – shramba za hrano

Vir: dedi.si, Dominkova domačija © 2010, Dijana Lukić, Osebni arhiv Dijane Lukić

Panonska hiša

Nahaja se v Prekmurju, kjer prevladuje ravnina z ilovnato zemljo, zato se ta material uporablja tudi za stene ali omet hiše. Streha je krita z rženo slamo. Včasih je bila panonska hiša enoprostorna, kasneje je dobila še črno kuhinjo in izbo, držali pa so se je še skedenj, hlev, kašča in koruznjak. Za panonsko hišo je značilno tudi stranišče na štrbunk.

Slovarček

- **Enoprostorna hiša** – v njej so skupaj živeli ljudje in živali
- **Stranišče na štrbunk** – leseno stranišče brez tekoče vode, ki stoji zunaj hiše
- **Koruznjak** – lesena konstrukcija s stenami, pletenimi iz šibja ali letev, pokrita s streho, za sušenje in spravilo koruze

Nagradna igra

Pravilni odgovor na vprašanje pošlji **do 4. 2. 2013** preko obrazca na spletni strani **www.modri-jan.si**. Izmed prejetih odgovorov bomo izžrebali srečneža, ki bo prejel **tri vstopnice za ogled ene od predstav v Lutkovnem gledališču Ljubljana** v februarju.

KAKO SE IMENUJE LUTKA NA VRVICI?

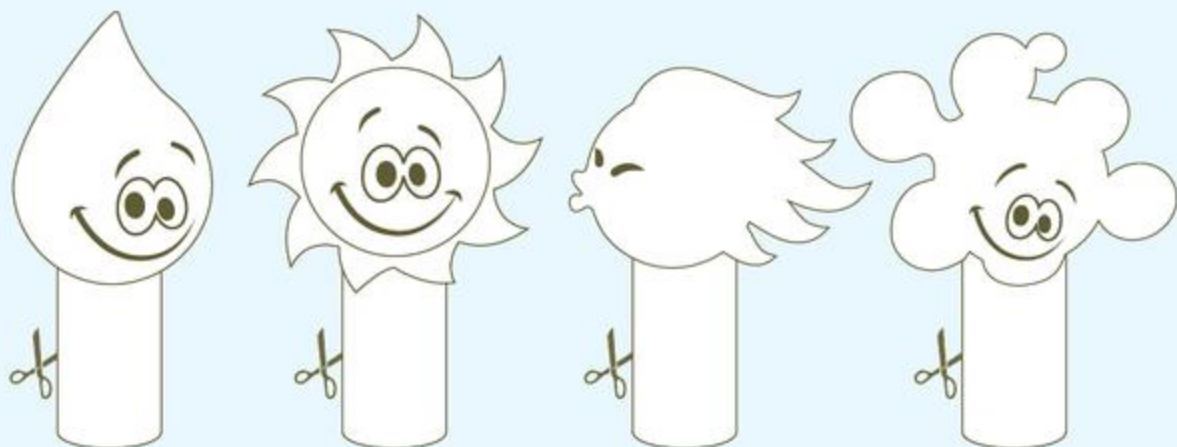
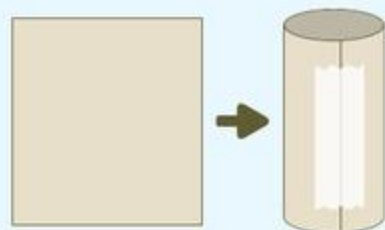
- a) EPRUVETA
- b) BRUNETETA
- c) MARIONETA

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

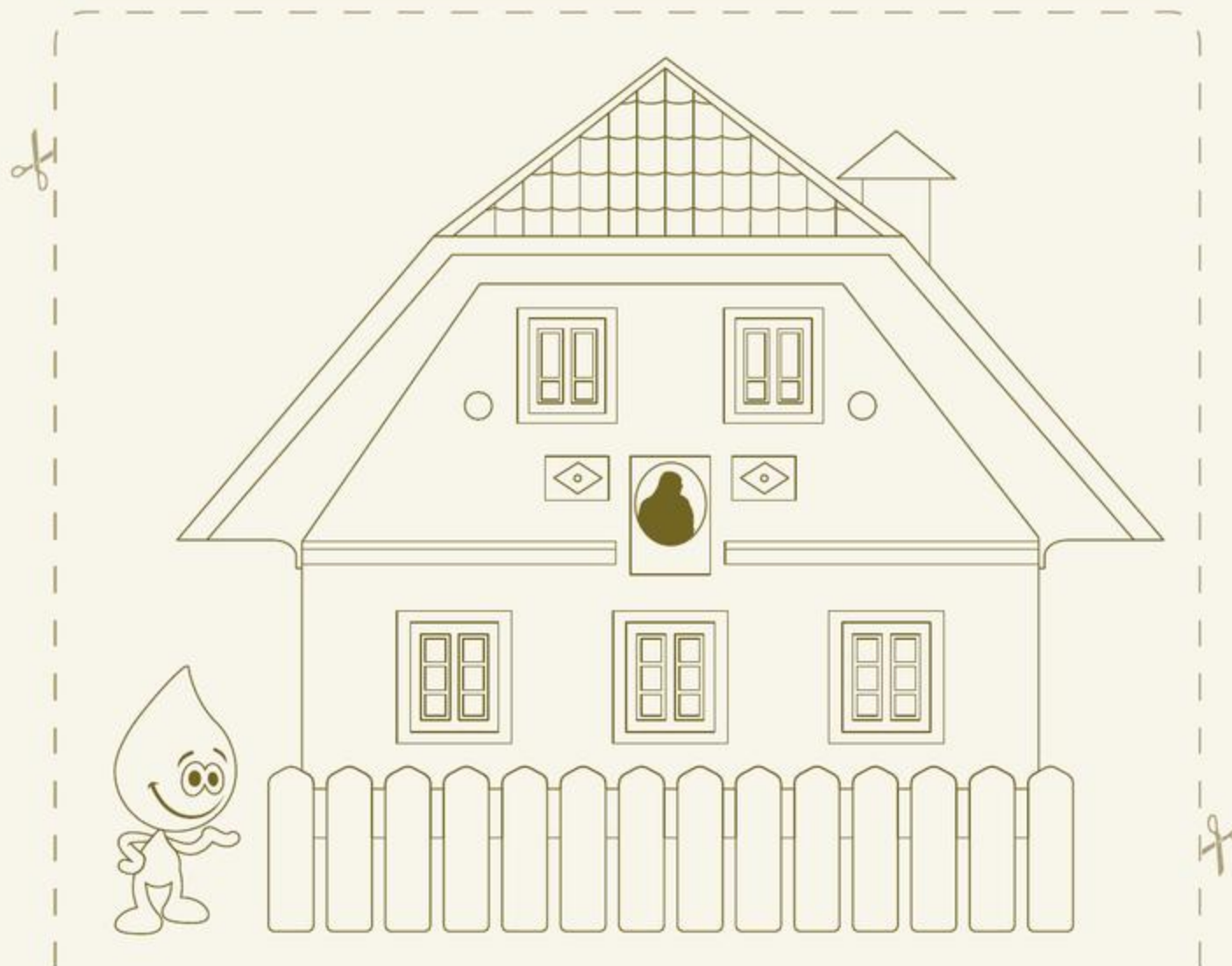
Ustvari naprstno lutko

Čisto preprosto je: najprej izreži glave naših junakov in jih pobarvaj. Potem vzemi košček papirja in ga zvij v tako velik valj, da vanj lahko zlahka vstaviš svoj prst. Na valj z lepilom nalepi glave Modrega Jana in prijateljev in predstava se lahko začne.

Nagradna pobarvanka

Prepoznaš znano slovensko domačijo na sliki poleg mene? To je Škrabčeva domačija. Pobarvaj in izreži jo ali pa si jo natisni z moje spletne strani **www.modri-jan.si** in jo do **4. 2. 2013** pošlji na naslov **HSE d.o.o., Koprška 92, 1000 Ljubljana**. Tudi tokrat se ti bo trud obrestoval. Če bom izžrebal tvojo pobarvanko, boš zagotovo najbolj priljubljen učenec v razredu. Podjetje Riko bo celemu tvojemu razredu podarilo **ogled Škrabčeve domačije v Hrovači pri Ribnici**. Super, kajne?! :)

IME IN PRIIMEK	<input type="text"/>	ULICA	<input type="text"/>
POŠTNA ŠT. IN KRAJ	<input type="text"/>	STAROST	<input type="text"/>
OSNOVNA ŠOLA	<input type="text"/>	RAZRED	<input type="text"/>

Grenlandija

Tam nekje daleč na severu leži največji otok na svetu. Velik je za 100 Slovenij, a na njem prebiva le peščica ljudi. Približno toliko, kot jih je v našem Celju. Imenuje se Grenlandija, »Zelena dežela«. Si presenečen? Vem, vsi si predstavljajo, da je cela prekrita z ledom in da je belina povsod, kamor seže pogled. Ni čisto tako.

V resnici je Grenlandija polna barv. Tam se razprostirajo žametno zeleni pašniki, modre ledene gore, turkizni fjordi in bele ledene plošče. Otok je domovanje približno 500 različnih vrst rastlin in kar nekaj zanimivih živali, kot so tjulnji, kiti grbavci, polarni medvedi in severni jeleni.

Še nekje je videti veliko barv – v slikovitih ribiških vasicah, kjer so fasade skromnih lesenih hišk neverjetno barvite. Poglej jih na fotografiji, prepričan sem, da je prav prijetno živeti v njih! Ljudje, ki tukaj živijo, so veseli in gostoljubni. Ukvarjajo se z lovom in ribolovom in vzrejajo vprežne pse, ki jim pri tem pomagajo. Bi si upal na vožnjo po belih poljanah s sanmi, ki jih vlečejo vprežni psi?

Naj ti prišepnem še eno skrivnost: pravijo, da Božiček v resnici živi na Grenlandiji. Njegova hiška je zelene barve in stoji nad zalivom pod goro Tjulnjega srca. Vsako leto tja prispe na tisoče pisem s celega sveta. Tudi ti mu lahko pišeš na naslov: 2412 Uummannaq, Greenland.

Ali veš?

- Grenlandija ima na zemljevidu obliko sklede.
- Domačini jo imenujejo Kalaallit Nunaat, kar pomeni dežela ljudi.
- Grenlandski ledeniki so zaradi kisika, ujetega v plasti, ledeno modre barve.
- Najbolj spektakularna naravna pojava na tem območju sta severni sij in polnočno sonce.
- Na Grenlandiji je največji nacionalni park na svetu.
- Skoraj 500 let pred Krištofom Kolumbom je Grenlandec Leif Eriksson odkril Ameriko.

Zima

Mrzla zima je prišla in s sabo prinesla kupe snega. Vsenaokrog je strašljiva tišina, le snežak za hišo kima.

Sredi beline čisto sam mali ptiček poskakuje. Revček ne ve, kod in ne kam, ves v solzah obupuje.

Naenkrat se uresničijo sanje, ptiček je našel domovanje. Lesena hiška vrh snega – vesela zima je prišla!

Packa Rija - Smetka Rija

Tistega dne je blede sonce še posebej svetlo sijalo na bleščeče belo zimsko pokrajino. Z vseh koncev je bilo slišati otroški smeh in vriskanje, dan je bil kot nalašč za snežene vragolije. Tudi Modri Jan, Sončica in Puhec so se, polni navdušenja, odpravili belim strminam naproti.

Ko so že nekaj časa hodili in veselo čebljali, je naenkrat nedaleč stran nekaj grozno zaropotalo. Puhec se je takoj prestrašil: »Kaj pa, če je zmaj?!« Oči je imel takoj vlažne in bradica se mu je rahlo tresla. Sončica ga je spodbudno prijela za roko, Modri Jan pa je predlagal, da raziščejo, od kod prihaja zvok. In so šli.

Tri smreke stran je bila skrivnost pojasnjena. Tam je namreč Packa Rijina hiša! Okrog nje pa kupi odpadkov. Gospodična je kar skozi okno metala pločevinke, steklenice, časopise in vse, kar ji je prišlo pod roke. Smeti je bilo že toliko, da Sončica sploh ni mogla do vhodnih vrat. Zato je kar od daleč zaklicala: »Packa Rija! Kaj se pa greš?! Takoj prenehaj!«

Skozi okno je pokukala nejevoljna Packa Rija: »Kaj pa je? Kaj se dereš, kot da sem gluha?« Vsi so strmeli vanjo: »Ja, halo?!« je Modri Jan z roko pokazal na smetišče okrog hiše. Packa Rija je bila presenečena: »Ups, sem to

jaz naredila?« Potem pa je postala kar malce sitna: »Pa kaj! Lahko delam, kar hočem, saj je moja hiša. Poberite se stran in me pustite pri miru.«

Puhec je kar pihal od jeze in Modri Jan je že bojevito vihal rokave. Še dobro, da je Sončica razsodno posredovala: »Packa Rija, tako se ne dela. Saj še iz hiše ne moreš!« Packa Rija je zmedeno gledala skozi okno in se praskala po glavi, kot da bo tam našla rešitev: »Kaj pa naj bi naredila?« »Hladilnik je bil poln pokvarjene hrane, po hiši se je valjal cel kup škatel in pločevink, pa še zimska oblačila od lani so mi že premajhna. Ali ni prav, da pospravim

hišo?« »Seveda je, samo ne tako, da onesnažuješ okolico,« se je vmešal Puhec. »Zapomni si pravilo treh R-jev: reduciraj, re-uporabi in recikliraj,« je dodal Modri Jan. »To pomeni, da zmanjšaj količino odpadkov, poskusi jih uporabiti še za kakšen drug namen, preden jih odvržeš, in ločuj vsak dan sproti.«

»Pridi, ti bomo pokazali,« je stopila v akcijo Sončica. S skupnimi močmi so očistili dvorišče in naučili Packa Rijo, kako pridelati manj odpadkov. Potem so vsi skupaj odšli na sankanje po belih strminah. Od navdušenja so kar vriskali!

Ana in Edita, prostovoljki

»Ana Ogris in Edita Zukanovič obiskujeta 9. razred in sta obe zelo vztrajni in zavzeti prostovoljki na naši šoli. Letošnje leto bosta namreč že četrto leto zapored obiskovali ljudi v Domu starejših občanov. Poleg tega pa sta vključeni tudi v druge oblike prostovoljnega dela, o katerih vam bosta kaj več povedali kar sami.«

Mentorica prostovoljnega dela na OŠ Matije Valjavca Preddvor, Erna Meglič

Zanima nas, kako izgleda pomoč starejšim občanom, kaj počnete skupaj in kakšni so odzivi ljudi?

Ana in Edita: Enkrat mesečno hodimo v Dom starejših občanov. Po dva učenca skupaj obiskujeta starejšo osebo. Skupaj poklepetamo, se igramo družabne igre, gledamo fotografije in se zabavamo. Stanovalci v Domu so zelo veseli obiskov, saj nekateri

Svetovni dan prostovoljstva praznujemo 5. decembra.

nimajo ožjih sorodnikov ali prijateljev, ki bi jih obiskovali.

Vemo, da so dedki in babice prava zakladnica znanja in izkušenj. Se od starejših veliko naučita?

Starejši nama povedo kaj o svojem otroštvu, ki je bilo zelo drugačno od našega in precej težje. Gospa, ki jo trenutno obiskujeva, pa naju je naučila kvačkati.

Nam lahko zaupata kakšno zanimivo zgodbo ali prigodo?

Ko smo se nekega dne vračale v sobo skupaj z gospo, je ta tako hitro hodila, da je čisto pozabila na svojo hojco in jo pustila v dnevnem prostoru. Sploh ni imela več težav s hojo. Samo spogledali sva se in smeje odpeljali hojco za njo.

Je težko usklajevati šolo in ostale obveznosti s to dejavnostjo?

Poleg prostovoljnega dela imava še druge dejavnosti, vendar naju prostovoljno delo tako veseli, da si z veseljem vzameva čas tudi zanj.

Kaj bi svetovali našim bralcem, ki sta jih navdušili in bi želeli postati prostovoljci?

Svetovali bi jim, naj se odločijo za pomoč, saj je tudi v Domu starejših občanov ali z učenci pri učni pomoči lahko zelo zabavno, ob tem pa opravljaš še dobro delo. Na šoli poiščite osebo, ki organizira prostovoljno delo, in se posvetujte, kakšne možnosti za to obstajajo na vaši šoli.

Intervjuвала: Bojana Močnik

Maja Keuc

Maja Keuc je mlada slovenska pevka, ki ste jo spoznali leta 2010, ko je nastopila v oddaji Slovenija ima talent. Leta 2011 nas je s pesmijo Vanilija uspešno zastopala na tekmovanju Eurosong 2011 v Nemčiji in izdala svoj prvi album Indigo.

Zdravo, Maja. Izvedeli smo, da si morala zaradi študijskih obveznosti začasno »zapustiti« svoj dom in se preseliti v Rotterdam. Kako se tam počutiš?

Trenutno se počutim odlično v novem okolju. Precej sem se že navadila na vreme, na to, da stvari niso več tako blizu, različne kulturne spremembe ...Vseeno pa komaj čakam, da se vrnem domov, saj resnično pogrešam starše in prijatelje.

Kako bi se odločila, če bi se ti ponudila možnost, da Rotterdam za stalno zamenjaš za svoj dom v rodnem Mariboru?

Tega v tem trenutku ne bi naredila, saj je Maribor v mojem srcu še zmeraj moj dom. Nikoli pa ne reci nikoli. Morda bom nekoč živela nekje čisto drugje, odvisno od tega, kako se bodo stvari razpletle.

Kako so se na tvojo odsotnost odzvali slovenski oboževalci?

Ljudje, ki so me zmeraj podpirali, me zdaj podpirajo še bolj in so veseli zame. Nekateri me seveda tudi pogrešajo, vendar sem prepričana, da bom v bodoče še ustvarjala na domačem trgu.

Na kakšen način vzdržuješ stik z njimi?

Preko svoje Facebook strani, z nekaterimi pa tudi preko Skypa.

Si opazila razliko med odnosom do okolja mladih na Nizozemskem v primerjavi s slovensko mladino?

Na obisku

Na Nizozemskem ljudje odpadkov ponavadi ne ločujejo tako kot pri nas. Ločujejo le steklo, ki mora biti posebej ločeno, saj lahko zato dobiš tudi kazen. Veliko ljudi papirne in ekološke odpadke združuje, tako da smo v Sloveniji kar se tiče tega po mojem mnenju bolj napredni.

Kakšen pa je tvoj odnos do okolja in kaj bi glede tega svetovala ali predlagala našim bralcem?

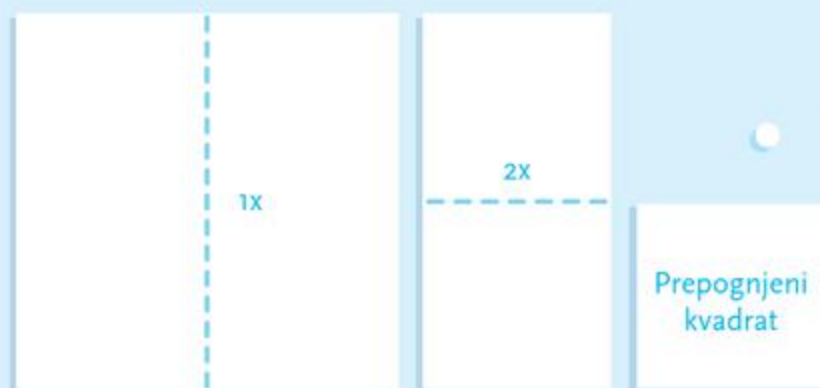
Sama skušam ločevati kolikor lahko, saj smo to doma redno počeli in mi je navada ostala. Avtomobila ne vozim več, ampak se vozim s kolesom in s tem pomagam tako okolju kot tudi sebi. Svetovala bi vam, naj vam ne bo vseeno po kakšnem svetu bodo hodili vaši otroci. Že zdaj lahko čutimo posledice onesneževanja, čez leta pa so lahko posledice že katastrofalne. Skrbeti za okolje v katerem živimo je najmanj kar lahko okolju povrnemo. Na splošno pa vam svetujem, da sledite svojim ciljem, si upate, pokukate tudi izven svojih meja in se predvsem osredotočite nase. To je vaše življenje in vi se boste odločili, kaj boste naredili z njim. ;)

Izdelaj okrasne snežinke

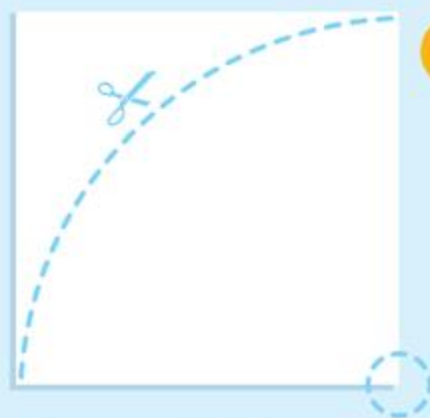
Najlepši in najbolj čarobni so prazniki, če je zunaj vse prekrito s snegom. Kaj pa, če bi s snežinkami okrasil kar svojo sobo? Preprosto je, poskusi!

Potrebuješ:

- bel papir
- škarje
- nit
- lepilni trak

1 Kvadraten list papirja prepogni na polovico in še enkrat na polovico. Tako, da dobiš prepognjeni kvadrat.

2 Vogal, kjer list ni zgiban, okroglo odreži. Lahko narišeš polkrog od vogala na njegovi levi do vogala na desni in izrežeš po črti. Tako bo tvoja snežinka okrogle oblike.

3 Na straneh vreži različne oblike: trikotnike, kvadratke in polkroge. Lahko odrežeš tudi konico papirja, ki predstavlja sredino snežinke.

4 Razgrni papir in snežinka je nared.

5 Snežinke lahko okrašaš z bleščicami ali pustiš bele kot sneg. En konec bele niti z lepilnim trakom prilepi na snežinko, drugega pa na strop sobe. Več snežink boš naredil, bolj zasnežena bo tvoja soba!

Pisma za Modrega Jana

Juhuhu, spet sem tu! In vi, moji zvesti bralci, tudi! Vso jesen sem dobival vaša pisma in celo pesmice in fotografije. Za cel kup se jih je nabralo! Nekaj jih objavljam tukaj, čisto vsa pa so objavljena na moji spletni strani www.modri-jan.si. Še mi pišite in obljubim vam, da bom čisto vsako pismo, ki bo do **4. 2. 2013** prispelo na naslov: **HSE d.o.o., Revija Modri Jan, Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana**, v zahvalo obdaril. Hitro svinčnike v roke!

Nikoli se ne naveličam vaših pisem! In te čudovite risbice si najrajši nalepim na steno v svoji sobi.

Nejc Petrov

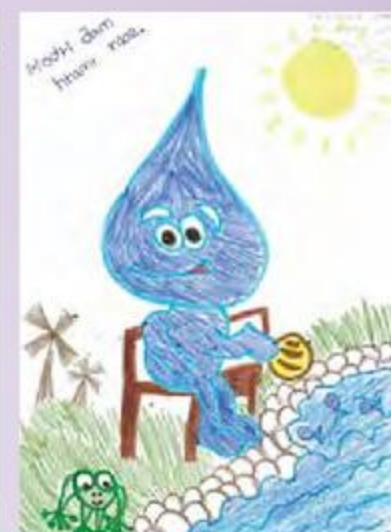
Nastja Gorše

Julija Gantar

Klara Gantar

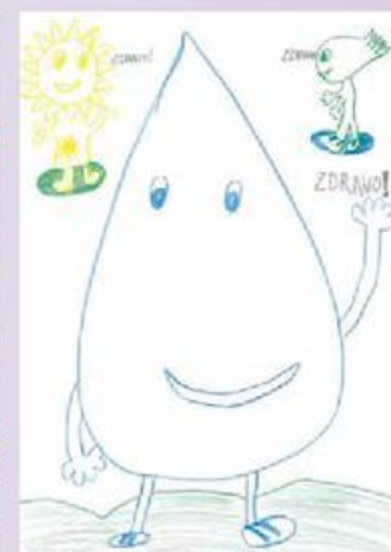
Nina Drnovšek

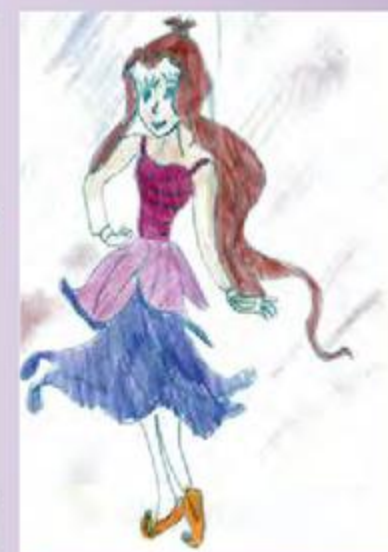
Irenej Lušina

Anja Drnovšek

Lana Hudolin Pirc

Špela Hanjže

Katja Stanič

Nina

Nagrajenec otroške sobice Iles

»Kot predstavnik podjetja Iles sem z veseljem skupaj z Modrim Janom nagrajencu nagradne igre **Juriju Cerarju** predal v uporabo sobo Mali princ. Lepo je videti otroka, ki je s prejeto nagrado tako zadovoljen. Juriju želim, da bi se v sobi vseskozi prijetno počutil.«

Jernej Petrič, Iles Idrija d.o.o.

Več o sobicah Iles si lahko pogledate na spletni strani www.iles.si.

Rešitve revije Modri Jan številka 10

Nagradna križanka (Blejski grad), stran 24:
Geslo: POGLED V VESOLJE

Modri kviz, stran 45:
Geslo: ZVEZDA

Modri kviz

Če si revijo pozorno prebral, boš Modri kviz z lahkoto rešil. Črko pred pravilnim odgovorom vpiši v ustrezno mesto v geslu. Rešitev mi pošlji preko spletnega obrazca na www.modri-jan.si do **4. 2. 2013**. Tudi tokrat bom izžrebal 5 brihtnih glav in jih nagradil s prikupnim darilcem.

Več informacij poišči na spletni strani www.modri-jan.si. Rešitev Modrega kviza številka 11 poišči v naslednji številki revije.

- Kako se imenuje hiša, kjer skrbijo za zapuščene živali?
 - Zavetišče **L**
 - Sirotišče **A**
 - Smetišče **N**
- Na Grenlandiji je doma:
 - Grinch **I**
 - Dedek Mraz **K**
 - Božiček **J**
- Od kje dobi energijo energijsko varčna hiša?
 - Iz zemeljskega plina **V**
 - Iz energijske pijače **R**
 - Iz obnovljivih virov energije **U**
- Kako lahko še pridelaj manj odpadkov?
 - Ne ješ. **O**
 - Vso hrano poješ takoj, ko jo mama prinese iz trgovine. **N**
 - Spremljaš rok uporabnosti hrane v hladilniku in pravočasno poješ, da se hrana ne pokvari. **B**
- Katera zelenjava je še bolj okusna, če prej na vrtu dobro premrzne?
 - Brstični ohrovt **O**
 - Polnjena paprika **E**
 - Kislo zelje **P**
- Katera slovenska kmečka hiša ima značilni rezljani gank?
 - Panonska **H**
 - Alpska **D**
 - Sredozemska **V**
- Kaj pomeni, če pes maha z repom sem in tja?
 - Da je vesel. **O**
 - Da ga je strah. **L**
 - Da bo napadel. **U**
- V času zimskih praznikov naš dom krasi božičnica ali božična ...
 - roža **T**
 - smreka **S**
 - zvezda **M**
- Kdo naredi načrt za bolnišnico?
 - Arhitekt **A**
 - Zidar **E**
 - Zdravnik **I**

GESLO številka 11

1 2 3 4 5 6 7 8 9
 ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

Ekoprojekt 3

www.modri-jan.si/ekoprojekt

Ustvarjalna zima

OKOLJEVARSTVENI PROJEKT
ZA OSNOVNOŠOLSKE OTROKE
V ŠOLSLEM LETU 2012/13

3.

Modri Jan

potuje in okoljevarstvene naloge podeljuje

EKONALOGO
ODDAJTE DO
25. 11. 2012, 25. 1. 2013
ali do 25. 3. 2013

Izberite predlagano
EKONALOGO!

Kot smo poročali že v septembrski številki revije, se je Modri Jan v sodelovanju s podjetjem Holding Slovenske elektrarne v okviru projekta Ekoprojekt 3 tudi v šolskem letu 2012 / 2013 domislil zanimivih in zabavnih ekonalog za slovenske osnovne šole. Že tretje leto zapored smo prejeli lepo število prijav, zato smo zaradi izrednega zanimanja možnost prijav podaljšali. Vsem sodelujočim se zahvaljujemo in želimo uspešno ekoustvarjanje.

Mentorji imate za oddajo poročil na voljo tri roke – **do 25. 11. 2012, 25. 1. 2013** ali **do 25. 3. 2013**.

S pedagoškega vidika so po mnenju univ. dipl. pedagoginje Eve Tekavčič Pretnar tovrstne naloge za otroke pozitivne, ker z različnimi pristopi spodbujajo otroke k ustvarjalnemu raziskovanju narave in predvsem k zavedanju o različnih ekoloških temah in problemih.

V okviru projekta bo tudi letos vsak dobil priložnost, da se izrazi na področju, ki mu je najbolj blizu: naravoslovci bodo raziskovali, likovniki bodo risali, pisale se bodo pesmi ... Poleg ekozavesti pa tokratne naloge spodbujajo tudi razvijanje socialne zavesti, saj učenci lahko svojo nalogo predstavijo tudi zunanjim institucijam (npr. v domu starejših občanov ...) in na ta način vračajo del sebe družbi in širijo idejo projekta.

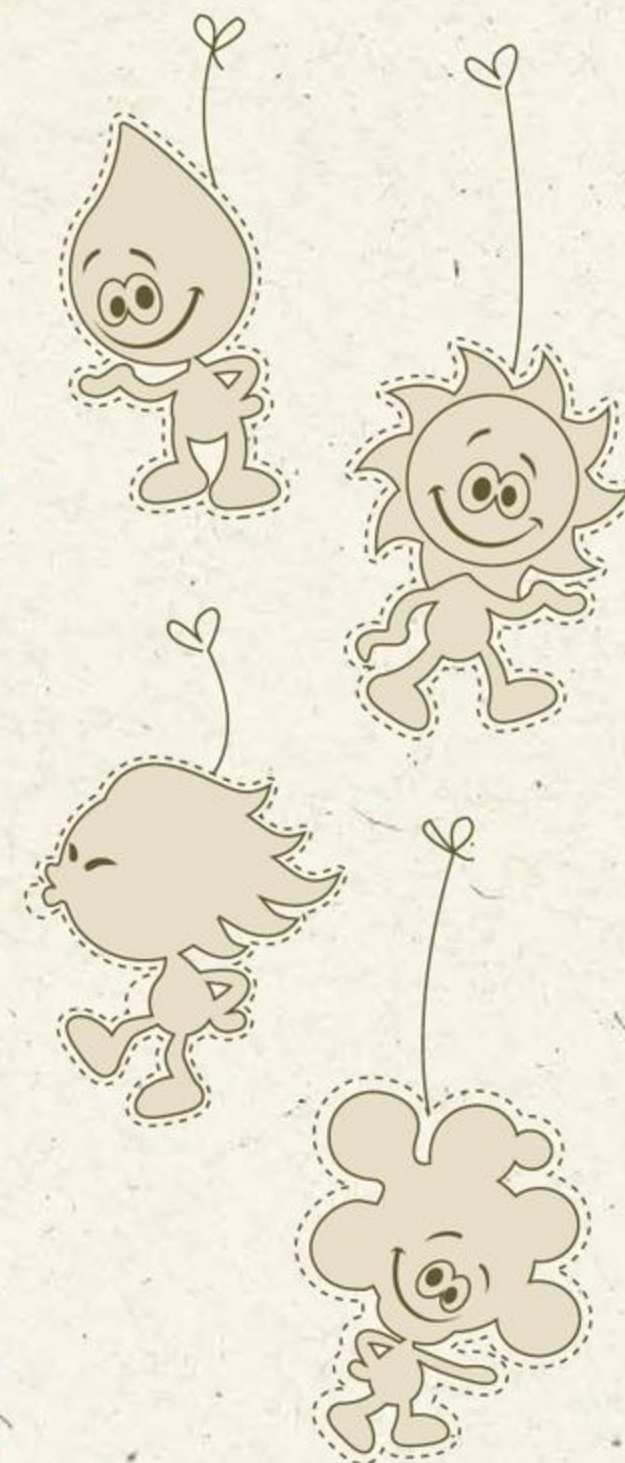
Vsak sodelujoči osnovnošolec bo prejel Modro diplomu, mentorji pa potrdilo o sodelovanju pri Ekoprojektu. Vse ekonaloge bodo objavljene na spletni strani www.modri-jan.si. Ob koncu akcije bo Modri Jan izbral 3 razrede, ki jih bo skupaj s Puhcem, Sončico in Packa Rijo obiskal na šoli ter jim pripravil zanimivo in zabavno ustvarjalno delavnico.

Na nagradni natečaj Ustvarjalna zima se je že v prvem dnevu po objavi obrazca prijavilo več kot 150 vrtcev.

Vsi prijavljeni vrtci so prejeli paket z modelčki **Modrega Jana, Sončice, Puhca** in **Packe Rije**, modelirno maso, vrvicami, tempera barvami, čopiči in receptom za izdelavo novoletnih okraskov. S temi pripomočki otroci pod mentorstvom svojih vzgojiteljev izdelujejo noveletne okraske v obliki svojih ekojunakov, jih poslikajo ali pobarvajo in obesijo na novoletno drevesce.

Vse **do 21. 1. 2013** bo Modri Jan na naslovu **HSE d.o.o., Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana (pripis »Ustvarjalna zima«)** in na spletu čakal na fotografije izdelkov. Vse bodo objavljene na spletni strani www.modri-jan.si.

Vse sodelujoče otroke in vzgojitelje bomo nagradili s simboličnimi darili, ob koncu akcije pa bo komisija izbrala 3 zmagovalne vrtce, ki jih bodo obiskali Modri Jan, Sončica, Puhca in Packa Rija in jim pripravili zabavno eko animacijo.

Odločuj: E-transformer

Ali veš?

Elektronski in električni odpadki niso enoviti odpadki, pač pa so sestavljeni iz različnih delov. Številni vsebujejo **redke** surovine, drugi za okolje **nevarne** sestavine. Če jih oddamo na **ustrezna zbirna mesta**, omogočimo ustrezno predelavo ter privarčujemo surovine in energijo.

Recimo, v sedemsto telefonih lahko najdemo dovolj zlata, da izdelamo en zlat prstan!

Kje pa izveš, kako se ravna s takimi odpadki? Si že slišal za E-transformer?

E-transformer je **multimedijsko vozilo**. Na vozilu so razstavljeni veliki in mali gospodinjski aparati, mobilni telefon, LCD televizor in raznovrstna e-oprema. Elektronska oprema je v obliki eksplozijskih sestavnih, od najmanjšega do največjega dela, tako da si lahko vsak obiskovalec **ogleda notranjost aparata**. Večinoma so tudi vsi ti najmanjši deli primerni za reciklažo. Na vozilu lahko odigraš tudi igrico »zbiranja odpadkov« na **dlančniku**.

E-transformer je zložljivo vozilo različnih barv in nasmejanih likov, opremljeno z najnovejšo multimedijsko in svetlobno predstavitveno opremo, ki se v celoti napaja iz lastne solarne elektrarne, nameščene na strehi vozila.

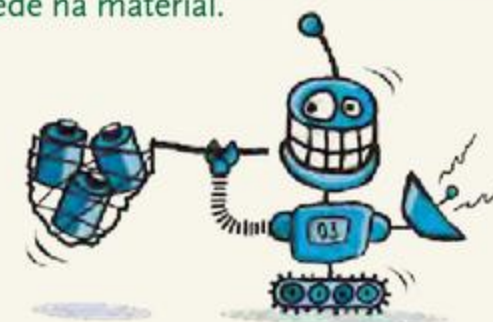
Ali veš?

Projekt Odločuj (besedna skovanka iz »odloči« in »ločevanje«) vključuje različne akcije zbiranja odpadkov in različnih projektov v Sloveniji. Pomembno je, da veš, da z napredkom in razvojem novih tehnologij postaja življenjska doba e-opreme vse krajša.

Odločuj!

Kar 30 televizij v 8 urah!

V osmih urah namreč delavec povprečno razstavi trideset televizorjev, pri čemer ločuje posamezne sestavine glede na material.

Kje lahko oddam električno in elektronsko opremo?

- V zbirnem centru pri izvajalcu javne službe ravnanja z odpadki v vaši občini,
- ob nakupu novega aparata pri trgovcu,
- v času akcij zbiranja OEEO (odpadne električne in elektronske opreme),
- v eni od zbiralnic ZEOS.

Avtorica članka: Nataša Savec, članica Zavoda PET
Avtorica fotografij: Jasmina Hasković

Zavod PET - Zavod za terapijo s pomočjo psov

Kdo smo?

Članice Zavoda PET smo vodnice terapevtskih psov. Terapevtski par sta vodnik in pes.

V Sloveniji vodnik terapevtskega psa še ni poklic, opravljamo ga za to usposobljeni prostovoljci.

Svoje delo torej opravljamo prostovoljno; to pomeni, da za opravljeno delo ne dobimo denarja. Po izobrazbi smo različnih poklicev in opravljamo različne službe: veterinarska tehnica, vzgojiteljica, zobozdravnica, učiteljica ...

Kaj pomeni ime »PET«?

PET – Pasja Enota Terapevtov

Zakaj smo se odločili za tako ime?

- **PET** je blazinic na pasji tački,
- **PET** daš za dobro opravljeno delo,
- **PET** je najboljša ocena v šoli,
- **a PET** v angleškem jeziku pomeni hišni ljubljencek,
- **to PET** v angleškem jeziku pomeni božati, ljubkovati,
- **PET** prijatelj je imelo najpametnejšega psa na svetu (zbirka knjig Enid Blyton),
- **PET** je naših področij dela.

Kaj počnemo?

V ustanovah, ki jih obiskujemo, izvajamo naslednje dejavnosti:

- **AAT** (Animal Assisted Therapy) – terapija s pomočjo psa. Terapijo s pomočjo psa izvajamo takrat, ko želimo osebo, s katero izvajamo to dejavnost, s pomočjo psa spodbuditi, da sproščeno sodeluje pri okrevanju po bolezni, poškodbi ali nesreči.
- **AAA** (Animal Assisted Activity) – aktivnost s pomočjo psa. Pri izvajanju aktivnosti je pes spodbuda za različne dejavnosti, s katerimi pozitivno vplivamo na človekovo samozavest, razvijamo pozornost in medsebojno pomoč, krepimo spomin in spodbujamo h gibanju.
- **AAE** (Animal Assisted Education) – izobraževanje s pomočjo psa. Izobraževanja s pomočjo psa izvajamo predvsem z otroki in mladostniki. To pomeni, da jih seznanjamo s pravilno skrbjo za živali, pravilnim pristopom k živalim, prav tako jih seznanjamo s pasjo govorico ter jim poskušamo privzgajati spoštljiv odnos do živali. Velikokrat pa najmlajšim v vrtcih s svojimi obiski pomagamo do prvih stikov z živaljo, saj naši prijazni psi pripomorejo k pozitivnim izkušnjam.
- **R.E.A.D.® program** – berem za PET (branje s pomočjo psa); otrokom in mladostnikom s pomočjo psa pripomoremo k izboljšanju branja, pozitivnemu odnosu do knjig

in branju na zabaven način. Pes namreč posluša brez prekinjanja, smejanja in obsojanja.

Koga obiskujemo?

Obiskujemo Pediatrični kliniki v Ljubljani in Mariboru, URI Soča – Marjetica, Zavod Dornava, domove starejših občanov Pod Gorco in Idila, Vrtec Studeci Maribor, Psihiatrično bolnišnico Idrija in OŠ Idrija – podružnično šolo za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami. Občasno izvajamo programe izobraževanja s pomočjo psa tudi v drugih vrtcih in šolah.

V OŠ Hinka Smrekarja v Ljubljani pa izvajamo program R.E.A.D.® – branje s pomočjo psa. Strokovna vodja Zavoda PET, Mojca Debevc, je namreč prva, ki je pridobila uradno ameriško licenco za izvajanje tega programa in po licenčnem programu tudi izobražuje terapevtske pare.

Zakaj psi?

Pes je človekov najboljši prijatelj. Človeku že od nekdaj pomaga pri najrazličnejših dejavnostih (paša ovc, lov, iskanje in reševanje pogrešanih ...). V marsikateri družini govorijo o psu kot o družinskem članu. V Sloveniji in drugod po svetu se vedno bolj zavedajo pozitivnih učinkov živali na ljudi. Zato je vse več povpraševanja o posredovanju s pomočjo psa. Vendar pa ne more vsakdo opravljati takšnega dela in ni vsak pes primeren za takšno delo.

Kakšen mora biti pes, da lahko postane terapijski pes? In kakšen mora biti vodnik psa?

Pasma psa ni važna. Pomembno je, da je pes socializiran, vzgojen, prijaznega značaja, zdrav in negovan. Nikakor pa ne sme biti agresiven. Psi v našem zavodu so različnih pasem, vključeni so tudi psi mešanci, nekateri so posvojeni iz zavetišč za živali. Vsi psi so dvakrat letno veterinarsko pregledani in pridobijo veterinarsko spričevalo. Vodnik mora biti zdrav, spoštovati mora ljudi in živali. Imeti mora smisel za delo z ljudmi in psi; to pomeni, da se rad pogovarja, ima rad ljudi in otroke, je samostojen, discipliniran, odgovoren, iznajdljiv, potrpežljiv, dobro mora znati opazovati. Hkrati mora dobro poznati svojega psa. Prav tako se mora biti pripravljen stalno dodatno izobraževati. Biti mora biti dobre volje in pripravljen pomagati drugim, jim podariti svoj prosti čas. Vodnik vodi in usmerja psa. Oba se med seboj spoštujeta in razumeta.

Kako lahko postaneš terapijski par?

Ko pes dopolni eno leto, kinolog (kinolog je strokovnjak za pse, kinologija pa veda o psih) testira poslušnost in vodljivost psa in reakcijo na razne dražljaje (različni zvoki in situacije). Preveri, kako pes reagira ob prisotnosti neznanih ljudi, in kako se obnaša ob delovnih pripomočkih (invalidski voziček, hojica, bergle). Hkrati preveri, kako sodelujeta vodnik in pes ter ali pes naloge opravlja z veseljem. Testiranje se ponovi, ko pes dopolni dve leti. Če kinolog oceni, da je pes primeren za opravljanje tega dela, sledi izobraževanje vodnika, šolanje psa, opravljanje pripravništva v različnih ustanovah s pomočjo mentorja. Sledi še zaključni izpit. Po uspešno opravljenem izpitu vodnik in pes pridobita naziv »terapijski par«. Vodnik dobi tudi licenco za izvajanje dejavnosti v sklopu zavoda. Vodnik tudi ves nadaljnji čas redno obnavlja in nadgrajuje svoje znanje.

Kako prepoznaš terapijski par?

Pes nosi oprsnico z logotipom Zavoda in rdečim križem na vidnem mestu. Vodnik nosi majico z logotipom in izkaznico s podatki vodnika in psa.

Pasja prošnja ljudem Če vidiš, da sem v službi in nosim oprsnico, te prosim:

- umakni se tako daleč, da me ne boš motil med delom,
- ne kliči me, ne božaj me in ne hrani me, saj me s tem odvrčaš od naloge, ki jo opravljam,
- v moji bližini ne povzročaj hrupa, ker se ne smem prestrašiti.

.....

Mojih 13 razlogov za srečo

.....

Obišči spletno stran
www.modri-jan.si
in napiši svoj razlog za srečo.
Družba Holding Slovenske
elektrarne bo v sodelovanju
z Modrim Janom prejeta
pisma spremenila v denar,
ki ga bo namenila
13 plavalnim klubom
iz cele Slovenije.

www.modri-jan.si